

คู่มือการปฏิบัติงาน

ของคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน

ความเป็นมาของ ศูนย์ยุติธรรมชุมชน

ศูนย์ยุติธรรมชุมชน

จำนวน 7,783 แห่ง

คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน

จำนวน 116,745 คน

ตามมติที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า ครั้งที่ 4/2556 เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2556 ได้เห็นชอบให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงความยุติธรรม(Access to Justice) แก่ประชาชน และสนองตอบนโยบายที่สำคัญเร่งด่วนด้านลดความเหลื่อมล้ำ ด้วยการพัฒนาแนวคิด “ยุติธรรมชุมชน (Community Justice)” ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมโดยการจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน (ศยช.) ทั่วประเทศ

กระทรวงยุติธรรมจึงได้มีนโยบายให้มีการบูรณาการการทำงานของส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่ระดับจังหวัด เน้นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด (สยจ.) และศูนย์ยุติธรรมชุมชน (ศยช.) โดยประสานงานกับศูนย์ดำรงธรรม เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน

- **ยุติธรรมชุมชน** คือ การดำเนินกิจกรรมชุมชนโดยร่วมกันเอง หรือร่วมกับภาครัฐ ในลักษณะของหุ้นส่วน โดยการนำทุนทางสังคมที่ดีงามและศักยภาพของชุมชนมาใช้ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ความปลอดภัยจากอาชญากรรม ความเป็นธรรม และความสงบสุขของชุมชน ด้วยการเสริมพลัง การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันจากปัญหาอาชญากรรม การเยียวยา และการจัดการความขัดแย้ง ทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงความยุติธรรมดีขึ้น เสริมประสิทธิภาพและลดภาระของกระบวนการยุติธรรมหลัก สร้างสำนักความเป็นชุมชน และรักษามานะบรรณนิยมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่
- **ศูนย์ยุติธรรมชุมชน (ศยช.)** คือ สถานที่ตั้งอยู่ในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรือชุมชน หรือประชาชนเห็นชอบให้จัดตั้งเป็นศูนย์ยุติธรรมชุมชนเพิ่ม เพื่อใช้เป็นสถานที่ดำเนินงานของคณะกรรมการประจำศูนย์ยุติธรรมชุมชน หรือดำเนินงานต่างๆ ของชุมชน
- **คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน (คกท.ศยช.)** คือ สมาชิกที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของประชาชนในชุมชนในการประสานงานระหว่างประชาชน ชุมชน และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในชุมชนและความสงบสุขของชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นผู้บริหารจัดการและดำเนินงานในศูนย์ยุติธรรมชุมชน โดยได้รับการแต่งตั้งคำสั่งจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ภารกิจ 5 ด้าน ของยุติธรรมชุมชน

ด้านที่ 1 การเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาอาชญากรรม การทุจริตและ
ประพฤตินิยมและการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ ในชุมชน

ด้านที่ 2 การรับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ปัญหาความไม่เป็นธรรมของ
ประชาชน และรับแจ้งเบาะแสข้อมูลการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ ตลอดจน
การช่วยเหลือ ดูแล ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหานั้นเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับ
ความเดือดร้อน หรือผู้ที่ต้องการคำแนะนำเบื้องต้นทางด้านกฎหมาย
และกระบวนการยุติธรรม

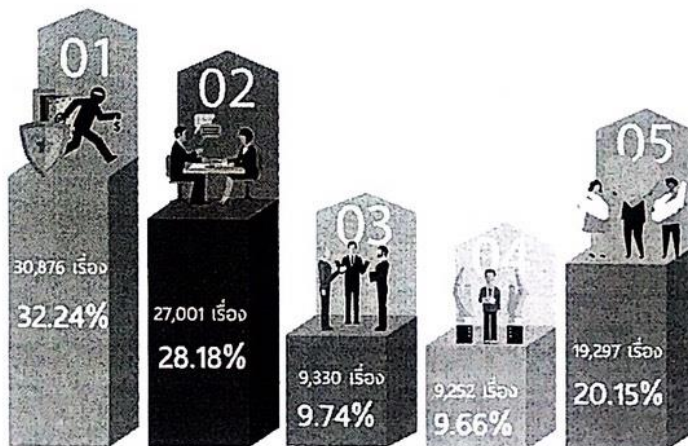
ด้านที่ 3 ใกล้เคียงระงับข้อพิพาทหรือความขัดแย้งในชุมชนตามหลัก
ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในชุมชน
และการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงที่ได้มีการไกล่เกลี่ยระงับ
ข้อพิพาทหรือความขัดแย้งนั้น

ด้านที่ 4 ให้ความช่วยเหลือ ดูแล ผู้ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจาก
อาชญากรรมและประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่

ด้านที่ 5 ให้ความช่วยเหลือ สงเคราะห์ และบำบัดแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิด
และผู้พ้นโทษให้กลับตนเป็นพลเมืองดีและไม่หวนกลับไปกระทำผิดอีก

ผลการดำเนินงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชน 4 ปี
(2559-ปัจจุบัน) รวม 95,756 เรื่อง

ผังกระบวนการงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรม

ช่องทางการรับเรื่อง

1
ตรวจสอบข้อมูล/เอกสารเบื้องต้น/
ลงทะเบียนโดยเจ้าหน้าที่ ศยช.

- สัมภาษณ์ สอบถาม
- รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
- ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น
- บันทึกข้อมูลเอกสาร/ลงระบบ

2
วิเคราะห์/จำแนก/
แก้ปัญหาเบื้องต้น
ให้คำปรึกษาเบื้องต้น
โดยเลขา ศยช.

- วิเคราะห์ข้อมูลและวินิจฉัย
- ปัญหาความต้องการ
- ให้คำปรึกษาเบื้องต้น/กฎหมาย

ส่งต่อให้ สยจ.

3

- 1.การส่งเสริมและสร้างการรับรู้กฎหมายและการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- 2.การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย
- 3.การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายในคดีอาญา (สงข.)
- 4.การคุ้มครองพยานในคดีอาญา
- 5.การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท
- 6.การรับเรื่องราวร้องทุกข์และร้องเรียน
- 7.การให้บริการกองทุนยุติธรรม
- 8.การเบิกจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายในชั้นสอบสวนคดีอาญา
- 9.การช่วยเหลือประชาชนด้านอื่นๆ ให้เข้าถึงการบริการพื้นฐานภาครัฐ

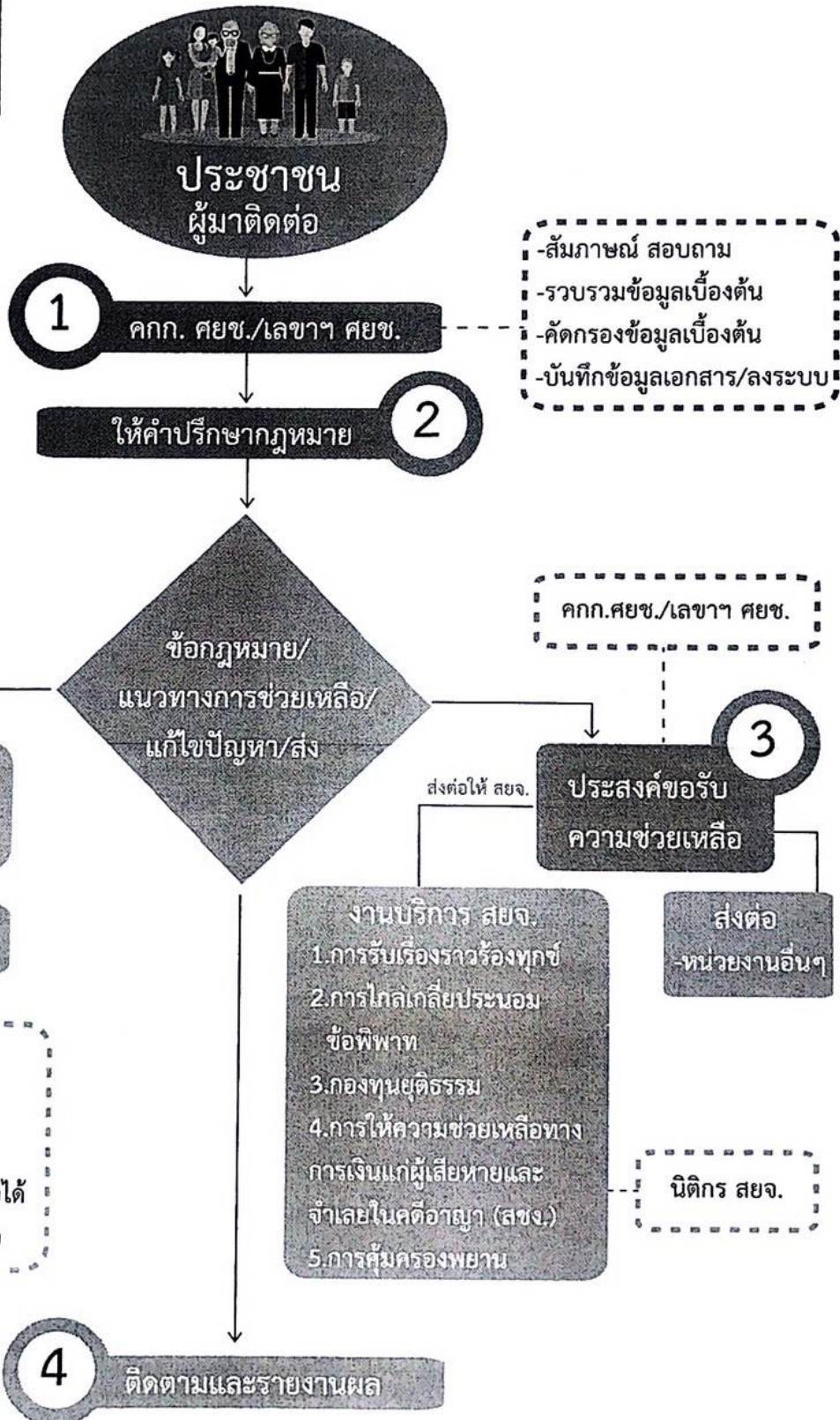
4
-ติดตามการให้ความช่วยเหลือ
-รายงานผลการดำเนินงานของ ศยช.
-จัดเก็บข้อมูล

ยุติเรื่อง

เจ้าหน้าที่ ศยช. ต้องทำหน้าที่คัดกรองเรื่องในการขอรับบริการจากประชาชนได้ทุกเรื่อง และต้องรู้ถึงกระบวนการขั้นตอนการให้บริการของงานที่อยู่ในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด/ ศูนย์ยุติธรรมชุมชน เช่น การรับเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์, การไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท, กองทุนยุติธรรม ,การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

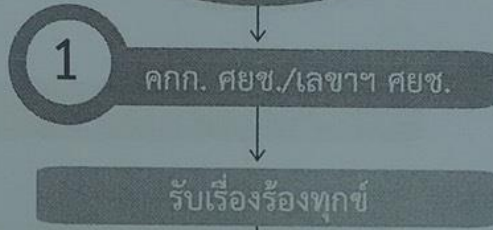
ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

1. ด้านการให้ คำปรึกษากฎหมาย

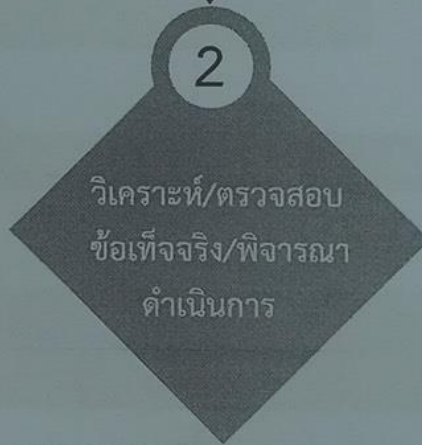

ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

2. การรับเรื่องราว ร้องทุกข์

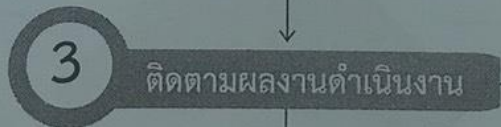
- สัมภาษณ์ สอบถาม
- รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
- คัดกรองข้อมูลเบื้องต้น
- บันทึกข้อมูลเอกสาร/ลงระบบ

ศยช. ดำเนินการให้
ความช่วยเหลือ

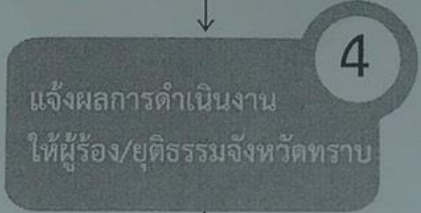
ส่งต่อ สยจ.

ดำเนินการโดยนิติกร

ดำเนินการโดยนิติกร สยจ.

ดำเนินการโดย คกก.ศยช./
เลขาฯศยช.

ยุติ

ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

การให้บริการ
กองทุนยุติธรรม

คกก. ศยช./เลขาฯ ศยช. รับเรื่อง

- สัมภาษณ์ สอบถาม
- รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
- คัดกรองข้อมูลเบื้องต้น
- บันทึกข้อมูลเอกสาร/ลงระบบ

คกก.ศยช./เลขาฯ ศยช.

ประสานส่งต่อ นิติกร ศยจ.

1 รับคำขอ และ ตรวจสอบเบื้องต้น

ดำเนินการ โดยนิติกร

2 การแสวงหาข้อเท็จจริงและ
ทำความเข้าใจ

ดำเนินการ โดยนิติกร

ดำเนินการโดยนิติกร

ไม่เกิน 500,000 บาท
คณะอนุกรรมการให้ความ
ช่วยเหลือประจำจังหวัด
เป็นผู้พิจารณา

เกิน 500,000 บาท
คณะอนุกรรมการให้ความ
ช่วยเหลือกรุงเทพมหานคร
เป็นผู้พิจารณา

ดำเนินการโดยนิติกร

4 การแจ้งผลพิจารณา

ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

4.การให้ความช่วยเหลือ
ทางการเงินแก่ผู้เสียหาย
และจำเลยในคดีอาญา
(สขง.)

ประชาชน
ผู้มาติดต่อ

1

คกก. ศยช./เลขาฯ ศยช. รับเรื่อง

- สัมภาษณ์ สอบถาม
- รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
- คัดกรองข้อมูลเบื้องต้น
- บันทึกข้อมูลเอกสาร/ลงระบบ

ปลัดอำเภอ/นิติกร

ประสานข้อมูลมายัง สขง.

2

การรับคำขอตามแบบ สขง.1/01
สขง.1/02 หรือ สขง.1/03
สขง.1/04 (กรณีผู้เสียหาย)

ดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่
ที่แต่งตั้งตามกฎหมาย

3

พิจารณา

กรณีผู้เสียหาย

-สรุป/ทำความเข้าใจเสนอเลขา
คณะอนุกรรมการ (ยุติธรรมจังหวัด)
ประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการฯ
เพื่อพิจารณามีคำวินิจฉัย

กรณีจำเลย

-สรุป/ทำความเข้าใจเสนอเลขา
คณะอนุกรรมการ (ยุติธรรมจังหวัด)
ประกอบการประชุมคณะอนุกรรมการฯ
เพื่อพิจารณามีคำวินิจฉัย

4

คำวินิจฉัย

-จัดทำคำวินิจฉัยตามมติที่ประชุม
คณะอนุกรรมการฯหรือคณะกรรมการ
-เสนอผู้มีอำนาจลงนาม

ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่
ที่แต่งตั้งตามกฎหมาย

ขั้นตอนงานการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจแต่ละด้าน

5. การไกล่เกลี่ย ประนอมข้อพิพาท

- สัมภาษณ์ สอบถาม
- รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
- คัดกรองข้อมูลเบื้องต้น
- บันทึกข้อมูลเอกสาร/ลงระบบ

1 คกก. ศยช./เลขาฯ ศยช.

2 รับเรื่องราวไกล่เกลี่ย
ระงับข้อพิพาท
เสาะแสวงหาข้อเท็จจริง/
รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม

- ดำเนินการโดยนิติกร/
เครือข่าย ศยช.
/นิติกร สยจ.

3 ดำเนินการจัดกระบวนการ
ไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท

- โดยเจ้าหน้าที่ ศยช./
นิติกร สยจ.

ยอมรับในกระบวนการไกล่เกลี่ยฯ

ไม่มีการตอบรับ/และไม่ยอมรับ
ในกระบวนการไกล่เกลี่ย

จัดทำบันทึกข้อตกลงที่เป็น
ลายลักษณ์อักษร

- ยุติเรื่อง
- ส่งต่อหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง
- นัดไกล่เกลี่ย
เพิ่มเติม

4 รายงานผลการดำเนินงานต่อ
สยจ./ยุติธรรมจังหวัด
(รายงานประจำเดือน)

- เจ้าหน้าที่ ศยช./นิติกร

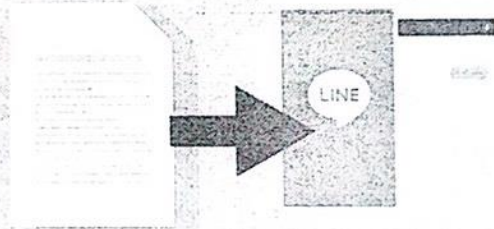
คู่มือการส่งต่อ

ขั้นตอนการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

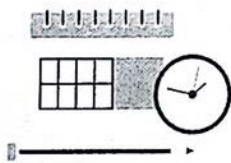
01

ส่งต่อเรื่องมายัง
สำนักงานยุติธรรมจังหวัด
ผ่านไลน์ (ภายใน 2 วัน)

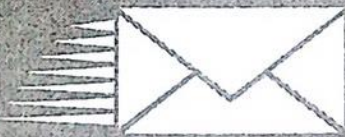
02

สำนักงานยุติธรรมจังหวัด
ดำเนินการตามกรอบระยะเวลา

03

04

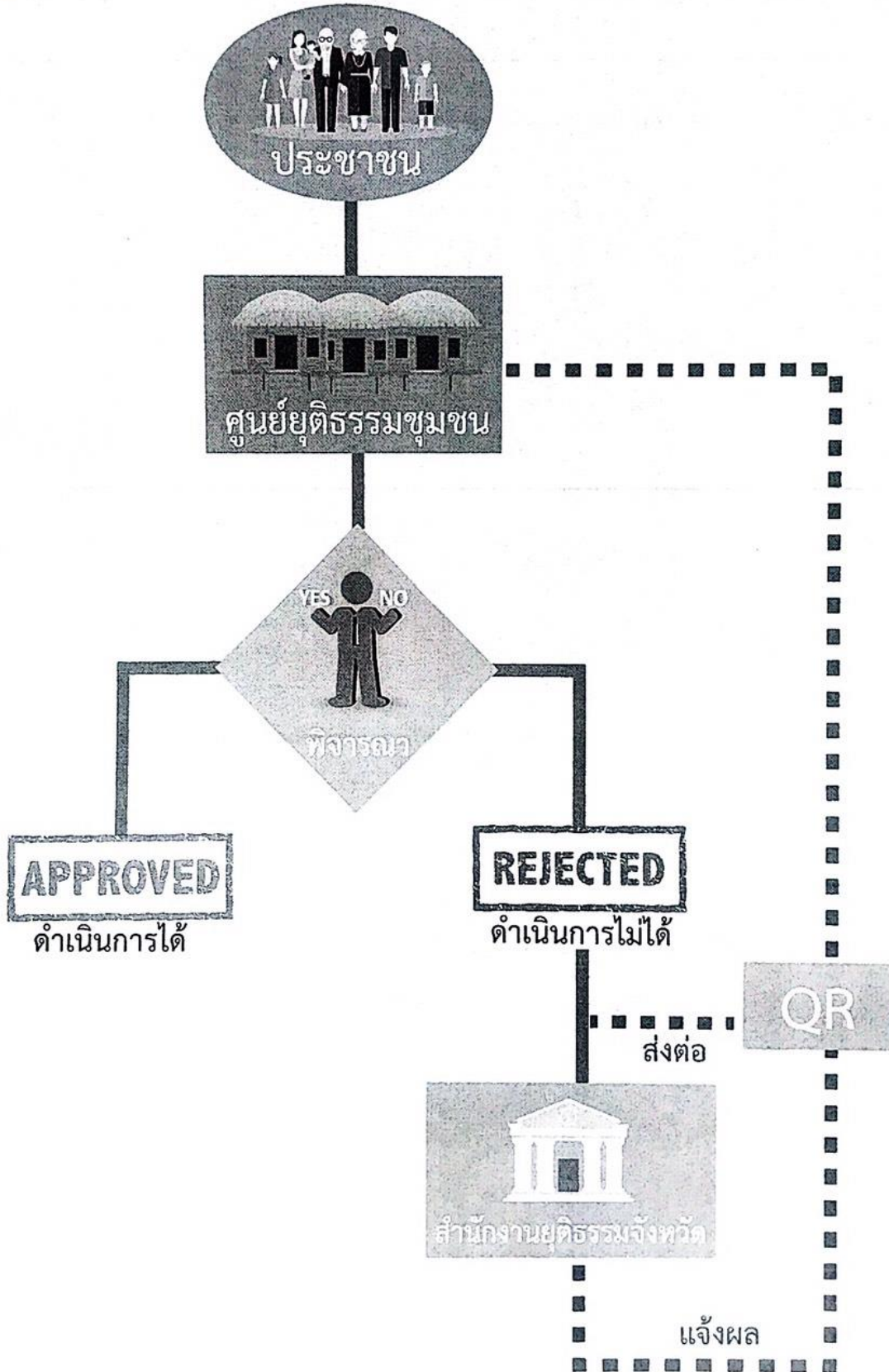

แจ้งผลให้ศูนย์ยุติธรรมชุมชนทราบ
ภายใน 1 วันหลังดำเนินการเสร็จสิ้น

05

ขั้นตอนการให้บริการของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

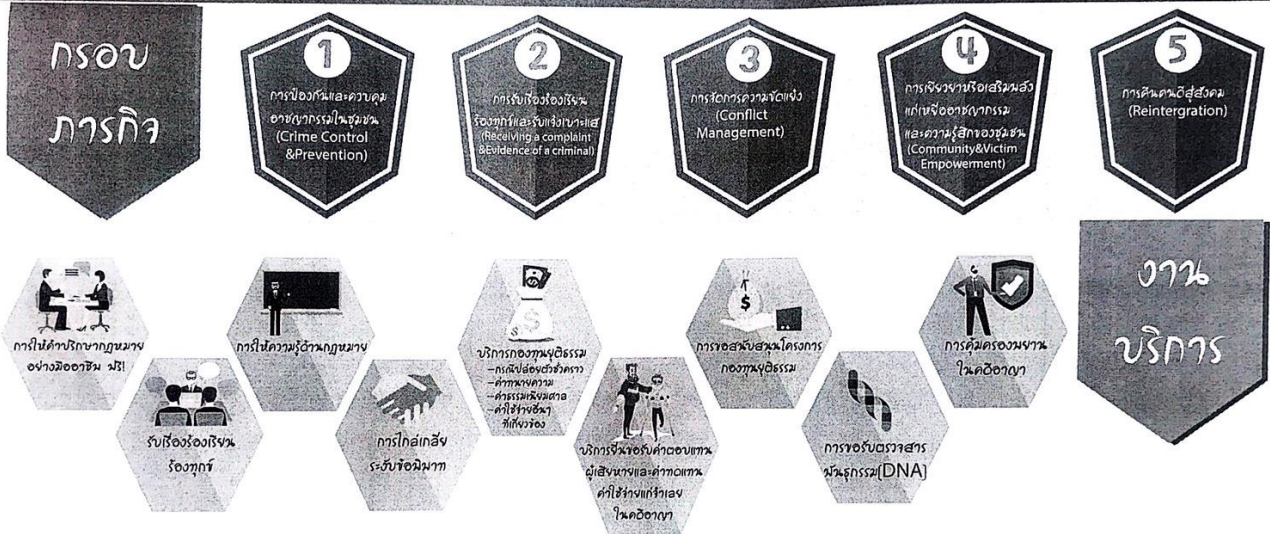

จุดบริการงานกฎหมายฟรี

ที่ศูนย์ยุติธรรมชุมชน ๑๕ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด

ศูนย์ยุติธรรมชุมชนกับการให้บริการงานกระทรวงยุติธรรม

ติดต่อในหน่วยงานกระทรวงยุติธรรม

 สำนักงานรัฐมนตรี โทรศัพท์ : 0-2191-6535 โทรสาร : 0-2191-9883	 สำนักงานปลัด กระทรวงยุติธรรม โทรศัพท์ : 0-2191-5100 โทรสาร : 0-2193-8822	 กรมคุมประพฤติ โทรศัพท์ : 0-2191-9799 โทรสาร : 0-2193-8822	 กรมคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ โทรศัพท์ : 0-2191-2799 โทรสาร : 0-2193-9681	 กรมบังคับคดี โทรศัพท์ : 0-2561-4559 โทรสาร : 0-2433-0501	 กรมพินิจและคุ้มครอง เด็กและเยาวชน โทรศัพท์ : 0-2191-6740 โทรสาร : 0-2193-8472	 กรมราชทัณฑ์ โทรศัพท์ : 0-2567-2222 โทรสาร : 0-2567-3309	 กรมสอบสวนคดีพิเศษ โทรศัพท์ : 0-2531-9888 โทรสาร : 0-2535-9888	 สำนักงาน กิจการยุติธรรม โทรศัพท์ : 0-2191-3666 โทรสาร : 0-2193-6999
--	---	---	--	--	--	---	---	--

ภาคผนวก

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
ว่าด้วยการอำนวยความสะดวกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
ระหว่าง
สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด
กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
ว่าด้วยการอำนวยความสะดวกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
ระหว่าง

สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม

ด้วยนโยบายรัฐบาล ด้านการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ได้กำหนดการปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมโดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว เพื่อคุ้มครองช่วยเหลือผู้ยากจน และผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาละเมิด สิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริต และความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ ความเป็นธรรมของผู้ได้รับผลกระทบ และการไม่แอบอ้างฉวยโอกาสโดยทุจริตจากระบบการช่วยเหลือดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่ให้จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้นในจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องราวร้องทุกข์ปัญหาความเดือดร้อนและข้อเสนอแนะของประชาชน และทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ในการดำเนินงานภายใต้กรอบนโยบายรัฐบาลดังกล่าว ต่างเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องของ ๔ หน่วยงานหลัก ประกอบด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม ดังนั้น เพื่อเป็นการประสานความร่วมมือภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกันในการบูรณาการ อันจะทำให้การอำนวยความสะดวกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน หน่วยงานหลักทั้ง ๔ หน่วยงาน จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยการอำนวยความสะดวกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานร่วมกัน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามกฎหมาย การไกล่เกลี่ย ประนอม และระงับข้อพิพาท รวมถึงค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมผ่านกองทุนยุติธรรมหรือช่องทางอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงความยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวกรวดเร็ว และเสมอภาค

๑.๒ เพื่อประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับและจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒

/๑.๓ เพื่อส่งเสริม ...

๑.๓ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน และสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี จังหวัดและสาขา สำนักงานอัยการสูงสุด ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินการทางกฎหมาย รวมตลอดทั้งในการคุ้มครองป้องกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

๑.๔ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมในจังหวัด ในการรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะแก่ประชาชน

๑.๕ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชนและเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติงาน

ข้อ ๒ ขอบเขตการดำเนินงานร่วมกัน

เพื่อให้การดำเนินงานตามข้อ ๑ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หน่วยงานหลักทั้ง ๔ หน่วยงาน จะดำเนินงานตามขอบเขตการดำเนินงานดังต่อไปนี้

๒.๑ สำนักงานนายกรัฐมนตรี จะสนับสนุนการดำเนินงานแก่ ๓ หน่วยงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ดังต่อไปนี้

(๑) บูรณาการการรับและจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับศูนย์บริการประชาชนของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ตามความเหมาะสม

(๓) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ในข้อ ๑

๒.๒ สำนักงานอัยการสูงสุด จะสนับสนุนการดำเนินงานแก่ ๓ หน่วยงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความรู้แก่ประชาชนทางกฎหมาย

(๒) ให้คำปรึกษาทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแก่ผู้ร้องขอคำปรึกษา

(๓) โกล่เกลี่ย ประนอม และระงับข้อพิพาท

(๔) ให้ความช่วยเหลือทางอรรถคดีแก่ประชาชน ในการจัดทนายความอาสาดำเนินการทางศาลตามกรอบอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด

/(๕) ให้ความร่วมมือ...

(๕) ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมเป็นประธานอนุกรรมการในการพิจารณาเงินกองทุนยุติธรรม ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

(๖) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ในข้อ ๑

๒.๓ กระทรวงมหาดไทย จะสนับสนุนการดำเนินงานแก่ ๓ หน่วยงาน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินงานและสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดและสาขา สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ศูนย์ยุติธรรมชุมชน และเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เป็นช่องทางหนึ่งในการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชนตามกรอบภารกิจของศูนย์ดำรงธรรม

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินการของศูนย์อัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน โดยใช้สถานที่จัดตั้งศูนย์ฯ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความพร้อมหรือตามความเหมาะสม

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กำนันและผู้ใหญ่บ้าน เป็นเครือข่ายของสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน และสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดและสาขา สำนักงานอัยการสูงสุด และเป็นเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนระดับตำบล ทุกตำบล และใช้สถานที่จัดตั้งศูนย์ฯ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมหรือตามความเหมาะสม

(๖) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ในข้อ ๑

๒.๔ กระทรวงยุติธรรม จะสนับสนุนการดำเนินงานแก่ ๓ หน่วยงาน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน และสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดและสาขา สำนักงานอัยการสูงสุด ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค

/ (๒) พัฒนา...

(๒) พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ในด้านการช่วยเหลือประชาชนให้สามารถเข้าถึงงานบริการของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดและสาขา สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงยุติธรรม และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๓) สนับสนุนการดำเนินงานในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม แก่ทั้ง ๓ หน่วยงาน ตามที่ได้รับการประสานความร่วมมือ

(๔) ส่งเสริมให้มีการนำกลไกของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ มาส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงฯ ฉบับนี้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อ ๓ วิธีการดำเนินงาน

๓.๑ สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม จะประสานความร่วมมือในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการดำเนินงานร่วมกันในข้อ ๑ และข้อ ๒ โดยการมอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านงานประสานงานในส่วนกลาง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

๓.๒ สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดและสาขา ที่ทำการปกครองจังหวัด สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมในจังหวัด และอำเภอ จะประสานความร่วมมือในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการดำเนินงานร่วมกันในข้อ ๑ และข้อ ๒ ในระดับจังหวัดและอำเภอ โดยการมอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการประสานงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ข้อ ๔ การดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงฯ ฉบับนี้ ให้อยู่ในความรับผิดชอบของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อัยการสูงสุด ปลัดกระทรวงมหาดไทย และปลัดกระทรวงยุติธรรม ในส่วนระดับจังหวัดให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด อัยการจังหวัดคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี ปลัดจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด ยุติธรรมจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมทุกหน่วยงานในจังหวัด ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ การประสานการดำเนินงานตามข้อ ๓ ให้หน่วยปฏิบัติงานตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ ประสานงานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อตกลงฯ ทั้งนี้ ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กำหนด

/ไว้ตามกฎหมาย ...

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม
ที่ ๕๐๓ / ๒๕๕๗

เรื่อง การขับเคลื่อนระบบยุติธรรมชุมชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านความเป็นธรรมทางสังคม
และสร้างความสมานฉันท์ของประชาชน

ด้วยกระทรวงยุติธรรมได้มีนโยบายให้มีการบูรณาการการทำงานของส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมมาจากตั้งแต่ระดับจังหวัด โดยเน้นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดและศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล ทั้งนี้จะต้องประสานงานกับศูนย์ดำรงธรรมเพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันและพัฒนาการดำเนินงานด้านการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทให้เป็นระบบ นอกจากนี้ได้มีนโยบายที่สำคัญเร่งด่วนด้านลดความเหลื่อมล้ำ โดยให้มีการพัฒนาระบบงานยุติธรรมชุมชนด้วยการสร้างเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการรวมตัวกันป้องกันและบรรเทาอาชญากรรม การช่วยเหลือประชาชนในชุมชนด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดกฎหมายในชุมชน การสนับสนุนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน และการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทหรือการจัดการความขัดแย้งในชุมชน โดยให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ดังนั้น เพื่อให้มีการนำนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ได้อย่างแท้จริง จึงเห็นสมควรดำเนินการผ่านกลไกการดำเนินงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล ซึ่งเป็นกลไกภาคประชาชนที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ที่สามารถจะช่วยอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และประหยัด รวมทั้งจะเป็นการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงยุติธรรมในจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ และศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล อันจะเป็นการลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และสามารถบริหารจัดการนโยบายและยุทธศาสตร์ด้าน “การขับเคลื่อนระบบยุติธรรมชุมชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านความเป็นธรรมทางสังคมและสร้างความสมานฉันท์ของประชาชน” ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมบูรณาการความร่วมมือกับส่วนราชการทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลและเครือข่ายยุติธรรมชุมชน ให้มีขีดความสามารถสูงในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนในระดับชุมชน โดยมีกรอบภารกิจหลัก ๕ ด้าน ได้แก่

๑.๑ การเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาอาชญากรรม การทุจริตและประพฤติมิชอบ และการกระทำความผิดกฎหมายต่างๆ ในชุมชน

๑.๒ การรับเรื่องราวร้องเรียนหรือร้องทุกข์ปัญหาความไม่เป็นธรรมของประชาชน และรับแจ้งเบาะแสข้อมูลการกระทำความผิดกฎหมายต่างๆ ตลอดจนการช่วยเหลือ ดูแล ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหามุ่งเน้นเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับความเดือดร้อน หรือผู้ที่ต้องการคำแนะนำเบื้องต้นทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๑.๓ โกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทหรือความขัดแย้งในชุมชนตามหลักความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในชุมชน และการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงที่ได้มีการไกล่เกลี่ย ระงับข้อพิพาทหรือความขัดแย้งนั้น

๑.๔ ให้ความช่วยเหลือ ดูแล ผู้ที่ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากอาชญากรรม และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่

๑.๕ ให้ความช่วยเหลือ สงเคราะห์ และบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและผู้พันโทษ ให้กลับตนเป็นพลเมืองดีและไม่หวนกลับไปกระทำความผิดอีก

๒. ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ของกระทรวงยุติธรรม การช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย และการสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับ กองทุนยุติธรรม ในระดับจังหวัดโดยให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องไปยังศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด เป็นระยะๆ ทั้งเรื่องที่ได้รับมอบหมายจากศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด เรื่องศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลส่งเรื่อง ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเพื่อดำเนินการ และเรื่องที่ประชาชนมาขอรับความช่วยเหลือจาก สำนักงานยุติธรรมจังหวัดโดยตรง

๓. ให้กองพัฒนายุติธรรมชุมชน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหาร ระบบยุติธรรมชุมชนระดับนโยบายและการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติของส่วนราชการและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการการดำเนินงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้าง ความสมานฉันท์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ ที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยมีส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง ยุติธรรมที่เกี่ยวข้องเป็นหน่วยงานสนับสนุน

๔. ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัด รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารระบบยุติธรรมชุมชนระดับจังหวัด โดยบูรณาการการดำเนินงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยมีหน่วยงาน สังกัดกระทรวงยุติธรรมในจังหวัดเป็นหน่วยงานสนับสนุน

๕. ให้สำนักงานคณะกรรมการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวง ยุติธรรม บูรณาการทำงานร่วมกับกองพัฒนายุติธรรมชุมชน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ในการขับเคลื่อน ระบบยุติธรรมชุมชน ให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด ภายใต้กรอบ การดำเนินงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

๖. ให้ทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม พัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงาน ของศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตามกรอบภารกิจ ๕ ด้าน ในส่วนที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ

๗. ให้สำนักผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดระบบ และแนวทางการให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด

๘. ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการพัฒนาและส่งเสริม การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล ให้มีขีดความสามารถ ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ให้สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
ตลอดจนส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดการพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
เพื่อสนับสนุนศักยภาพการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล
ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พลเอก **พ. คุ้มภัย**
(ใหญ่ชัย คุ้มภัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

(สำเนา)

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ ๓๒๒/๒๕๕๔

เรื่อง การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน

เพื่อให้การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชนทั่วประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงยุติธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงมีคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ศูนย์ประสานราชการกระทรวงยุติธรรมเขตมีหน้าที่พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน
การดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ในการดำเนินการขับเคลื่อนงานยุติธรรม
ชุมชน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และความยั่งยืนของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

๒. ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงาน
ของศูนย์ยุติธรรมชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดหรือเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน
ของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

๓. ให้ศูนย์ยุติธรรมชุมชนมีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการดำเนินงานของส่วนราชการ หน่วยงาน
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเสริมสร้างการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชน

๓.๒ เฝ้าระวังและป้องกันปัญหาอาชญากรรม การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ
และการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ

๓.๓ พิจารณาเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ปัญหาความไม่เป็นธรรมของประชาชน และรับแจ้ง
เบาะแสข้อมูลการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ ตลอดจนการช่วยเหลือ ดูแล ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหาแก่ผู้ที่
ได้รับความเดือดร้อนหรือผู้ที่ต้องการคำแนะนำทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๓.๔ โกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทตามที่คู่กรณีร้องขอเกี่ยวกับความแห่งหรือความอาญา
ที่เป็นความผิดอันยอมความได้ โดยให้ดำเนินการตามกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท หรือจัดการความขัดแย้ง
ในชุมชน ทั้งนี้ การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและประนอม
ข้อพิพาทในชุมชน

๓.๕ ให้ความช่วยเหลือ ดูแล ผู้ที่ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการกระทำ
ความผิดและอาชญากรรม และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๓.๖ ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไข
บำบัด ฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและผู้พันโทษ รวมทั้งผู้ถูกคุมประพฤติหรือผู้ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว ให้กลับตน
เป็นพลเมืองดีและไม่หวนกลับไปกระทำความผิดอีก

๓.๗ เผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านยุติธรรมชุมชนแก่ประชาชน

๓.๘ ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ในแต่ละศูนย์ยุติธรรมชุมชน ให้มีคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน ประกอบด้วย

๔.๑ ปลัดอำเภอประจำตำบล	ประธานกรรมการ
๔.๒ พัฒนาการประจำตำบล	กรรมการ
๔.๓ ตำรวจชุมชนประจำตำบล	กรรมการ
๔.๔ กำนันท้องที่	กรรมการ
๔.๕ นายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบล	กรรมการ
๔.๖ ประธานศูนย์ยุติธรรมชุมชนเดิม ๑ คน (ถ้ามี)	กรรมการ
๔.๗ อาสาสมัครแรงงาน อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
อาสาสมัครคุมประพฤติ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ประเภทละ ๑ คน	กรรมการ
๔.๘ นิติกรหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการ

๕. ให้ยุติธรรมจังหวัดเป็นผู้เสนอคำสั่งจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาลงนาม

๖. ให้ยุติธรรมจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์ยุติธรรมชุมชนระดับจังหวัด ประกอบด้วย

๖.๑ ยุติธรรมจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

๖.๒ หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม หรือข้าราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรม
ในจังหวัดที่ยุติธรรมจังหวัดเห็นสมควร เป็นกรรมการ

๖.๓ ประธานกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนในจังหวัดที่ยุติธรรมจังหวัดเห็นสมควร เป็นกรรมการ

๖.๔ หัวหน้าส่วนราชการอื่น ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคคลที่ยุติธรรมจังหวัดเห็นสมควร เป็นกรรมการ

๖.๕ ข้าราชการ หรือพนักงานราชการ หรือลูกจ้าง คนหนึ่งที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรม
จังหวัด เป็นเลขานุการ

๗. กรณีศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นแล้ว หรือมีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนไว้แล้ว ให้เป็นไปตามที่ได้จัดตั้งหรือแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

๘. กรณีที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดใดเห็นสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนตามข้อ ๔. เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องที่ ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนั้นสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(ลงชื่อ) นายเชาวน์ ไชยานุกิจ
(นายเชาวน์ ไชยานุกิจ)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววิวรรณ จตุรพิชพร)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔

อนงค์ คัด/ทาน

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม
ที่ ๕๙๐ /๒๕๕๙
เรื่อง แก้ไขคำสั่งการบริหารศูนย์ยุติธรรมชุมชน

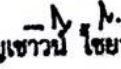
อนุสนธิคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๓๒๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่องการบริหารศูนย์ยุติธรรมชุมชน นั้น

เพื่อให้การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชนทั่วประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงยุติธรรม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเห็นควรแก้ไขคำสั่งกระทรวงยุติธรรมที่ ๓๒๒/๒๕๕๙ ดังกล่าว โดยเพิ่มเติมองค์ประกอบกรรมการลำดับที่ ๔.๗ ดังนี้ "ผู้แทนสภาเกษตรกรตำบล และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนระดับตำบล"

นอกจากนี้ให้เป็นไปตามคำสั่งเดิมทุกประการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่ บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรื่อง แนวทางในการจัดบริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน
ในการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะหลายประเภทให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามยังมีภารกิจอีกหลายประเภทที่มีได้อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ประชาชนมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนและมาร้องขอให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือ ทำให้ประชาชนต้องเสียเวลาในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เพื่อให้เป็นการประสานความร่วมมือภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ และอำนวยความสะดวกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงสมควรกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์และอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ (๓๑) และมาตรา ๑๗ (๒๙) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และเพื่อให้สอดคล้องกับบันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยการอำนวยความสะดวกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมระหว่างสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

“คำร้องทุกข์” ให้หมายความรวมถึง คำร้องเรียน การขอความช่วยเหลือ การขอความเป็นธรรม หรือหนังสือกล่าวโทษ

ข้อ ๒ เพื่อให้สอดคล้องกับบันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยการอำนวยความสะดวกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมระหว่างสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียนขอความเป็นธรรม และการให้ความช่วยเหลือที่มีผู้มายื่นคำร้อง

(๒) ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ได้รับ
ความเดือดร้อน

(๓) สนับสนุน ส่งเสริม และประสานการปฏิบัติงานกับชุมชนหรือองค์กรต่างๆ
ในชุมชนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น

(๔) ติดตามและประเมินผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น

(๕) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๓ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับคำร้องทุกข์หรือร้องเรียนขอความเป็นธรรมหรือขอความช่วยเหลือจากประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำร้องนั้น พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้พิจารณาว่าคำร้องทุกข์นั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ให้ส่งคำร้องทุกข์นั้นไปยังศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนตามสมควรและติดตามผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนต่อไปจนกว่าจะได้ข้อยุติ

(๒) กรณีพิจารณาเห็นว่า คำร้องทุกข์นั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับเรื่องร้องทุกข์ ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนโดยเร็ว ดังนี้

(ก) ในกรณีที่ปรากฏว่า การจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่สามารถจัดทำบริการสาธารณะในเรื่องใดให้แก่ประชาชนได้หรือทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำร้องทุกข์เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน

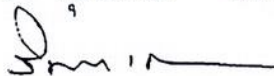
กรณีที่การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับเรื่องร้องทุกข์ให้ประสานไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่เห็นว่ามีศักยภาพ หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อหามาตรการและแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาพร้อมกัน

(ข) กรณีความเดือดร้อนของประชาชนเกี่ยวข้องกับเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งในเขตจังหวัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำร้องทุกข์ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนมาประชุมร่วมกัน เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหา

ข้อ ๔ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศนี้ หากมีค่าใช้จ่ายอันจำเป็นให้เบิกค่าใช้จ่ายจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบ ศยช.๒

แบบขอรับบริการศูนย์ยุติธรรมชุมชน

ศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล.....
 วันที่.....
 เลขที่รับบริการ.....
 ผู้รับเรื่อง.....

ช่องทางการขอรับบริการ

☐ ประชาชนมาขอรับบริการที่ศูนย์ยุติธรรมชุมชน	☐ ยุติธรรมเคลื่อนที่
☐ โทรศัพท์	☐ อิเลคทรอนิกส์/สื่อโซเชียลมีเดีย
☐ มีบุคคลใกล้ชิด/รู้จักแนะนำมา	☐ จากการบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่าย
☐ จากการส่งเรื่องของศูนย์ดำรงธรรม	☐ อื่นๆ (ระบุ)

ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลผู้ขอรับบริการ

ชื่อ - สกุล เลขบัตรประชาชน

เพศ () ชาย () หญิง สถานภาพ () โสด () สมรส () หย่าร้าง () อื่นๆ (ระบุ)

ว/ด/ป เกิด..... อายุ..... ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... ศาสนา.....

ที่อยู่ปัจจุบัน

..... โทรศัพท์

บุคคลที่สามารถติดต่อได้ (กรณีที่ไม่สามารถติดต่อผู้ขอรับบริการได้)

ชื่อ - สกุล โทรศัพท์

เกี่ยวข้องกับ

ส่วนที่ ๒ วัตถุประสงค์การขอรับบริการ

- () ปรีกษากฎหมาย () ร้องเรียน/ร้องทุกข์ () โก่งเกลี้ยประนอมข้อพิพาท
- () ช่วยเหลือทางการเงิน (สง) () กองทุนยุติธรรม () การจัดหาทุนความ (ตาม ป.วิอาญา๑๓๔/๑)
- () ค้ำครองพยาน () อื่นๆ (ระบุ)

ส่วนที่ ๓ สรุปข้อเท็จจริง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นที่ให้ต่อศูนย์ยุติธรรมชุมชน..... เป็นความจริงทุกประการและขอรับผิดชอบข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นทั้งหมด จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ผู้ขอรับบริการ ลงชื่อ พยาน

(.....) (.....)

